

Sammanträde torsdag den 4 februari 2016

kl. 18:30- 20:10

**Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning, Slakthusplan 4
Gotland**

Ledamöter

Ulf Walther (S) ordf
Gustav Johansson (M) vice ordf.
Kristina Öberg (S)
Jimmy Lindgren (S)
Gabriel Liljenström (MP)
Roger Orwén (MP)
Lars Sterneby (V)
Henrik Virro (M)
Jonas Nilsson (M)
Kristiina Katajikko (M)
Peter Backlund (L)

Ersättare

Bo Hansson (S)
Calle Sundstedt (S)
Cecilia Jaukkuri (MP)
Yousef Khobeyeb Arfaoui
(MP)
Sonja Wallbom (V)
Björn Wredberg (M)
Elisabet Abelson (L)
Claes Karlsson (KD)

Tjänstgörande ersättare

Hanna Jokio (S)
Tina Aspe (M)

Tjänstemän

Lena Lundström Stoltz, stadsdelsdirektör, Leif Kananen,
Jeanette Holmqvist, Gunilla Ekstrand, Kersti Tagesson, Ulrika Klemets,
avdelningschefer, Pierre Persson, enhetschef

Personalföreträdare

Yvonne Enehall, Kommunal

Sekreterare

Inga-Karin Mellberg

Ordförande

Ulf Walther (S)

Vice ordförande

Gustav Johansson (M)

§ 1

Val av justerare och dag för justering

Ordföranden Ulf Walther och vice ordföranden Gustav Johansson utsågs att justera dagens protokoll. Ordföranden meddelade att justering sker tisdag den 9 februari 2016.

§ 2

Fastställande av dagordning

Den utsända dagordningen godkändes med tillägg av ärende § 17.1
Program för Slakthusområdet dnr 1.5.3.– 749/2015

§ 3

Stadsdelsnämnden bör stärka sitt engagemang i klimatomställningen – svar på medborgarförslag

Beslut

Förvaltningens tjänsteutlåtande åberopas som svar på medborgarförslag.

Ärendet

Ett medborgarförslag har inkommit till stadsdelsnämnden om att nämnden bör stärka sitt engagemang i klimatomställningen. Den som skrivit till nämnden föreslår att nämnden fattar beslut om ett antal åtgärder, bland annat förslag om att stadsdelen under 2016 tar fram en klimatomställningsplan med syfte att stadsdelens egen verksamhet ska vara klimatneutral inom 15 år. Förvaltningen instämmer i förslagsställarens beskrivning av vikten av att öka ambitionsnivån i det lokala miljöarbetet.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 13 januari 2016.

Dnr 635-2015-1.2.4.

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Ordföranden Ulf Walther m.fl.(S), ledamöterna Roger Orwén m.fl.(MP), Lars Sterneby (V).

”Vi tackar för ett välskrivet och viktigt medborgarförslag och vi delar engagemanget för att vår stadsdel i högre grad ska bidra till klimatomställningen. Vi ser mycket positivt på stadens nya miljöprogram, som nu är ute på remiss, vilket kommer att bidra till att miljöarbetet tar flera steg framåt. I det nya programmet föreslås att nämnder och styrelser - däribland vår stadsdelsnämnd - ska få ett större ansvar för genomförandet, vilket vi välkomnar. Det lokala perspektivet är värdefullt för att hitta rätt åtgärder.

Flera av åtgärderna i medborgarförslaget angränsar till

miljöprogrammet, exempelvis energieffektivisering, solceller, kollektivtrafik och cykel. Det förs också diskussioner om ökad kommunikation med medborgare. Vi tycker att alla delarna i medborgarförslaget är intressanta och viktiga, men inför kommande arbete med en lokal klimat- och miljöplan är vi särskilt intresserade av ”A”, att göra en klimatomställningsplan för stadsdelens egna verksamheter. När vi arbetar vidare med den lokala klimat- och miljöplanen under året, vilken kommer att skapas utifrån stadens miljöprogram och synpunkter från skilda håll, är medborgarförslaget ett av flera viktiga inspel i arbetet.”

§ 4

Hopparbacken vid Enskedefältets skola- svar på medborgarförslag

Beslut

Förvaltningens tjänsteutlåtande åberopas som svar på medborgarförslaget.

Ärendet

Stadsdelsnämnden har mottagit ett medborgarförslag från klass 1 B vid Enskedefältets skola om att riva eller bygga om gamla hopparbacken i Enskede till en utsiktsplats och grillplats med sittmöjligheter. Förvaltningen är positiv till att riva hela den fallfärdiga anläggningen och bygga några nya sittplatser på platsen samt eventuellt se om det går att ordna en gävänlig naturstig upp till toppen.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 13 januari 2016.

Dnr 707-2015-1.2.4.

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

§ 5

Verksamhetsberättelse VB 2015 för Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner verksamhetsberättelsen med bokslut 2015 och överlämnar den till kommunstyrelsen.
2. Stadsdelsnämnden begär ombudgetering med 12,5 mnkr för parkinvesteringsmedel.
3. Stadsdelsnämnden godkänner förskolans kvalitetsredovisning 2015.
4. Beloppsgränsen för poster som har periodiserats manuellt fastställs till 20 000 kronor per tillfälle.
5. Nämnden beslutar att ackumulerat netto 45,4 mnkr avseende resultatenheterna överförs till 2016.
6. Nämnden anser skrivelse om demokrati- och utvecklingsmedel från (M), (L), (KD) besvarad,
Dnr 1.1.– 705/2015.
7. Paragrafen justeras omedelbart

Ärendet

Stadsdelsnämnden har bidragit till kommunfullmäktiges fyra inriktningsmål *Ett Stockholm som håller samman Ett klimatsmart Stockholm Ett ekonomiskt hållbart Stockholm Ett demokratiskt hållbart Stockholm*

samt mål för verksamhetsområdena under 2015. Förvaltningen bedömer att merparten av nämndens egna mål samt årsmål för indikatorerna har uppnåtts under året. Förvaltningen arbetar vidare med de nämndmål och indikatorer som inte uppfyllts helt. Samtliga aktiviteter har genomförts under året.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 21 januari 2016.

Dnr 1.2.1.– 030/2016

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Ordföranden Ulf Walther m.fl. (S), ledamöterna Roger Orwén m.fl.(MP), Lars Sterneby (V)

”Året 2015 präglades under andra hälften av ett omfattande arbete för att ta hand om alla de barn som flytt till Sverige. Detta har varit en tuff utmaning för avdelningen Individ och familj, och vi noterar alla mål inom socialtjänsten har inte kunnat nås. Vi är stolta över hur förvaltningen har skött arbetet, men eftersom detta har varit påfrestande för verksamheten behöver denna nu få en chans att återhämta sig.

I vissa stadsdelar har det varit oroligt under året, och det är därför bra att förvaltningen har intensifierat det förebyggande arbete, dels genom egen verksamhet såsom fritidsgårdar, RCC och ÖCC, dels tillsammans med det civila samhället för att bland annat skapa trygghet i stadsdelarna. Vi tror att det kommer ge gott resultat under 2016.

Stadsdelen har arbetat bra med förskolan under året. Vi är glada över att andelen förskolelärare ökar och att antalet barn per anställd minskar.

Särskilt glädjande är att andelen personer med ekonomiskt bistånd minskar och att antalet unga som återkommer med försörjningsstöd är lågt. Stadsdelsförvaltningen har även arbetat hårt med feriejobben och slog till och med prognosen då dessa ökade med 220 stycken till totalt 840.

Positivt är att över hälften av förvaltningens medarbetare under 2015 har erbjudits föreläsningar om jämställdhet. Särskilt positivt är att en enhet inom myndighetsutövningen har genomfört genusanalyser.

Det intensiva arbetet med biståndshandläggningen inom äldre har gett gott utfall och det är med stor glädje vi ser att den ansvarsfulla ekonomiska hushållningen har resulterat i att vi till slut har kunnat fylla på resultatfonderna med nästa en miljon kronor för 2015.

Därmed står vi väl rustade inför 2016 för att bygga ett Stockholm för alla.”

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Gustav Johansson m.fl.(M)

”Under året har vi sett en oroande utveckling för Enskede-Årsta-Vantörs medborgare. Skatterna har höjt så medborgarna själva får behålla mindre av lönen. Omfattande återkommunaliseringar minskar valfriheten för medborgarna och i slutändan även hotar kvaliteten i verksamheterna. Dessa återkommunaliseringar har gjort trots att egna kontroller såväl som brukarundersökningar visar på en kvalitet och en nöjdhet hos brukare som inte bara är hög, utan också betydligt högre än vad som var fallet när verksamheten drev i kommunal regi. Alliansens arbete med att öka antalet utförare hade alltid ett kvalitet- och kostnadseffektivt perspektiv. Det majoriteten gör nu sker inte med medborgarnas bästa för ögonen utan helt utifrån ideologiska grunder.

Biståndsbedömningarna, inom bland annat hemtjänsten, har hårdnat. Trots att varje medborgare skattas hårdare ökar varken kvaliteten eller det sociala skyddsnätet, snarare ser vi tydliga tecken på att situationen är den omvända. I stället för att satsa på kärnverksamhet och se till att pengarna verkligen kommer brukarna till gagn satser majoriteten på suspekta demokratiprojekt. Exakt vad pengarna använts till kan man, trots konkreta frågor från oppositionen, inte redovisa. Det som ändå går att utläsa är i flera fall långt utanför vad som rimligen är en stadsdelsförvaltnings uppgifter, till exempel att öka valdeltagandet – en uppgift som i ett demokratiskt samhälle är de politiska partiernas uppgift. Att satsa på denna typ av verksamhet medan kärnverksamheten nedprioriteras är en felprioritering av stora mått.

Vad gäller de, av stadshuset uppsatta, mätbara målen går det inte att blunda för att majoriteten i flertalet fall grovt missa målen. Detta gäller alltså mål som den röd-grön-rosa majoriteten själva satt upp som ett minimum. Det går till exempel att utläsa att andelen förskolor med förskolelärare inte uppnås. De som för det stöd de behöver inom socialpsykiatri, en av vår tids stora folksjukdomar bland unga, är bara drygt hälften när målet är över 90 %. Förvaltningen får inte resurser att avsluta insatser inom vuxnas missbruk. Vikten av att tidigt göra insatser för unga som anmäls för brott har påtalats i flertalet studier. Trots detta tar majoriteten inte frågan på allvar och den statistik som förs på området anses inte vara tillförlitligt. Ändå hävdar majoriteten att man helt uppfyller sina mål om tidiga sociala insatser, ett påstående som inte bygger på någon grund. Den upplevda tryggheten i stadsdelen är klart under det uppsatta årsmålet och har en

kraftigt sjunkande trend sen majoriteten tog över. Inte heller nöjdheten med skötsel av parker eller städningen uppnås och även här ses en sjunkande tendens. Andelen brukare som är nöjda med sitt vård- och omsorgsboende är inte heller uppnått och trots det väljer majoriteten att återkommunalisera ett av de bättre och mer uppskattade boendena. Av de i verksamhetsplanens 80 planerade praktikplatser blev det endast 16 st. Sjukfrånvaron i stadsdelens verksamheter är rejält högre än årsmålet och även här är trenden att siffran fortsätter stiga. Listan på vad som inte fungerar i de röd-grön-rosas Enskede-Årsta-Vantör kan göras längre.

Det finns såklart positiva saker att påvisa med årets verksamhetsberättelse. Ett exempel där verksamheten faktiskt fungerar väl är Rågsved Community Center och till viss del även Östberg Community Center. Dessa verksamheter grundades under alliansens styre och det är mycket glädjande att nuvarande röd-grön-rosa majoriteten fortsatt detta arbete. Nästa steg måste vara att permanenta dessa verksamheter och införa konceptet på fler områden med stora utmaningar. Att förvaltningen lyckades ordna en budget i balans, trots den i många fall bristande politiska styrningen och med prognoser som visade på stora underskott, är en annan positiv sak med verksamhetsåret. Detta ska dock ställa emot det ökade skattetrycket och de ökade budgetramarna.

Sammantaget ser vi ett Enskede-Årsta-Vantör som i många avseenden går i fel riktning. Vi är övertygade om att stadsdelen med en moderat politik och med ett moderatlett alliansstyre hade uppvisat ett klart mer kostnadseffektivt verksamhetsresultat med en klart högre kvalitet i verksamheterna.”

Särskilt uttalande

Ledamoten Peter Backlund (L)

”Ett Stockholm där alla har möjlighet att förverkliga sin potential och där framtida generationer växer upp med jämlika livschanser kräver välfärd i världsklass.

Den rödgrönrosa majoriteten har under det gångna året höjt skatten men samtidigt haft problem med att finansiera kärnverksamheter som förskola, äldreomsorg och socialtjänst. Det ekonomiska läget i vår

stadsdel är ansträngt. Vissa av våra verksamheter har gått med förlust under hela verksamhetsåret och majoriteten förmår inte komma tillrätta med problemen.

Det finns en tendens även i vår stadsdel att barngrupperna ökar och vi kommer noga att följa att de inte blir större. Trots tillförsel av medel för att täcka underskott i ekonomiskt bistånd är underskottet 3,6 miljoner. Vi varnade redan vid förra verksamhetsplanen att ekonomiskt bistånd var för snålt tilldelat. Äldreomsorgen går också med underskott även om man under året delvis kom tillrätta, eftersom underskottet var ännu större under året. Det stora sorgebarnet är annars avdelningen barn och unga inom individ och familj som har störst underskott (17,5 miljoner). Även fast skatten har höjts i två omgångar har majoriteten alltså svårt att få pengarna att räcka till våra viktigaste verksamheter.

I verksamhetsberättelsen framgår tydligt att det finns gott om områden där verksamheten inte når de mål som återfinns i verksamhetsplanen för 2015. Detta gäller särskilt de lätt mätbara målen. Annat, där målen är mer luddiga i sin kontur, kan istället beteckningen vara att målet ”uppfylls helt” trots att det till ringa del framgår hur man kan veta detta. Vi förutsätter att majoriteten noga överväger och återkommer hur man ska nå de mål som man själva satt upp för verksamheten.

Stadsdelsnämndens personal gör ett mycket gott arbete och förtjänar allt beröm för sina ansträngningar att få verksamheten att gå runt. Inte minst flyktingsituationen under hösten har ställt staden inför stora prövningar. Det bemötande och de ansträngningar stadens anställda och invånare har visat upp har gett eko i Sverige och i Europa.

Det ansträngda ekonomiska läget ställer stora krav på stadsdelsnämnden att prioritera. Mindre angelägna satsningar och projekt måste få stå tillbaka för att värna kärnverksamheterna. Tyvärr har majoriteten visat sig ha svårt att göra sådana prioriteringar. Symbolprojekt och perifera satsningar har tillåtits tränga ut insatser som gör verklig skillnad för de barn, vuxna och äldre som behöver hjälp från stadsdelen och staden.

Vi ser också hur valfriheten har tryckts tillbaka genom att välfungerande verksamheter återkommunaliserats av ideologiska skäl. Trots att vänstermajoriteten talar om att kvalitet ska vara den vägledande faktorn ser vi ofta hur kvalitet inte är en faktor i

upphandlingsbeslut, utan att driftsform är det enda som styr. Det främsta exemplet på detta i vår stadsdel är övertagandet av Högdalens vård- och omsorgsboende som var en mycket väl fungerande verksamhet driven av en privat aktör.

Att kombinera en ekonomi i balans med höga ambitioner i välfärden, utan skattehöjningar som hotar jobben och företagandet, är en svår uppgift. Men den är avgörande om Stockholm ska bli en stad som klarar integrationen av nyanlända och ger kunskap och framtidstro åt växande generationer, utan att urholka vår förmåga att långsiktigt ta ansvar för välfärden.

Det gångna året har visat att Stockholm är betjänt av ett nytt och liberalt ledarskap som ger varje stockholmare större resurser att forma sina egna liv.”

§ 6

Ny parkplan för Enskede-Årsta-Vantör

Beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner Parkplan för Enskede-Årsta-Vantör
2. Parkplan Enskede-Årsta-Vantör ersätter de gällande parkplanerna för Enskede-Årsta respektive Vantör från och med 2016-03-01.

Ärendet

Stockholm befinner sig i en intensiv utvecklingsperiod och inom kort väntas staden ha växt till en miljonstad. Det innebär stora förändringar inom stadsdelsområdet vilket också skapar nya och ändrade förutsättningar för stadsdelens parker. En ny parkplan, med beskrivningar av stadsdelsområdets förutsättningar samt nya mål och strategier för planeringen av grönstrukturen, parkförnyelser och den lokala parkskötseln, har därmed varit angeläget att arbeta fram. Parkplan Enskede-Årsta-Vantör är ett vägledande dokument som beskriver hur närmatur, parker och gröna gaturum inom stadsdelsområdet skall vårdas och utvecklas för framtiden. Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner förslaget till Parkplan för Enskede-Årsta-Vantör och att denna ersätter de nu gällande parkplanerna för stadsdelarna Enskede-Årsta (2007) respektive Vantör (2005) från och med 2016-03-01.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 20 januari 2016.

Dnr 533-2015-1.1

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Gustav Johansson m.fl. (M), ledamoten Peter Backlund (L)

”I en tid när 24000 nya bostäder på 15 år tillkommer i vår stadsdel, får parker och gröna kilar en ännu viktigare funktion än i dagsläget. Framöver måste säkerställas att parker och grönområden klarar en ökad tillströmning. Parkplanen är ett viktigt instrument för detta. Dess

olika delar ger en mycket bra grund för att upprätthålla nivån och utveckla parkerna i vår stadsdel. Den är tydlig och sammanhållen vilket gör den lättöverskådlig för allmänheten. Parkplanen gör också rimliga prioriteringar, även om vi i några fall vill öka ambitionsnivån. Alliansen klarade att öka budgeten för parker, slyröjning med mera under vår tid vid makten och vi hoppas att den nuvarande majoriteten klarar att fullfölja intentionerna i parkplanen.

I förslaget till parkplan beskrivs många av parkerna som att vegetationen växt och utblickar försvunnit. Detta innebär också att en del av parkerna kan upplevas som otrygga. För oss i Alliansen är trygghet i vår stadsdel av högsta prioritet. Röjning och klippning av vegetation är därmed ytterst angeläget och bidrar till att parkerna är tillgängliga för alla samt att tryggheten ökar.

Årsta

Vi delar ambitionen att parker i Årsta måste bli mer attraktiva också för de äldre barnen/ungdomar. Aktiviteter i parker som lockar äldre barn/ungdomar kan vara ett led i detta.

Årstaskogen kommer att bli naturreservat. I samband med detta måste tillgängligheten säkerställas samt information om naturreservatet finnas. Möjligheter bör undersökas om det går att anordna ett mindre friluftsbad i Årstaskogen.

Vättersdälden är en av Årstas större parker. Plaskdammen är tillgänglighetsanpassad och nyrenoverad. Den fyller därmed en viktig funktion för funktionshindrade barn. Viktigt att den renoverade bassängen får förbli i gott skick och underhållet aldrig eftersätts.

Bildhuggarparken används i hög grad som festplats inför matcher i det närliggande Globenområdet. Därför behöver städning ges högsta prioritet och dessutom fler papperskorgar finnas.

Grynkvarnsparken bedöms i förslaget tillsammans med Steningeparken kunna utvecklas till en attraktiv stadspark i samband med förtätningar t ex runt Bolidenplan. Vi menar att redan nu bör Grynkvarnsparken rustas upp då den är välbesökt och samtidigt sliten.

Årstafruns park är en liten ny park som kan utvecklas mer till en finpark med hjälp av större blomsterarrangemang, fler sittplatser etc.

Stamparken i Östberga skulle kunna göras mer tillgänglig också för nya Östberga om kopplingen till Östbergahöjden kan bli bättre. Parken skulle därmed kunna fungera som brobyggare mellan de båda områdena.

Enskede

Lindeparken är en stor och tillgänglig park i närheten av större stadsutbyggnadsområden. Parken skulle på sikt kunna utvecklas till mer av en allaktivitetspark med t ex aktiviteter också för ungdomar.

Enskedeparken är en stor och omväxlande park med en intressant kulturhistoria. Också Margaretparken har en intressant kulturhistoria. Viktigt att de skyltar som beskriver parkernas historia finns tillgängliga på flera språk och dessutom byts ut snabbt om de vandaliseras.

Vårflodsparken skulle kunna utvecklas med fler aktiviteter.

Vantör

I Vantörsdelen av stadsdelen finns flertalet multisportanläggningar i varierande skick. Eftersom vi vet att behovet av och efterfrågan på yta för spontanidrott är stor i stadsdelen bör dessa utvärderas, såväl till utformning som till storlek.

Vad gäller grönområdet vid Råbyvägen och Turingeparken är dessa inkluderade i det större programarbetet för Älvsjö Örby (Dnr E2013-511-01810). Utifrån det är det klokt att samråda med centrala förvaltningar innan större investeringar görs.

Blåklockan kommer, precis som förvaltningen beskriver, få en ökad användning efter den planerade nybyggnationen i Örby centrum. Parken har behov av att öka attraktiviteten.

Utsiktsberget och grytet är två olika typer av parker där det i Grytet finns stor potential att bli en riktigt attraktiv lekplats med närhet till skog. Utsiktsberget å andra sidan består av en mindre grusplan och naturmark. Hela området skulle dra nytta av en upprustning av grusplanen till ordentlig park eller lekplats samt att naturvärdena i naturmarken bevaras.

I och med att framtiden för Turingeparken är osäker i och med programarbetet Älvsjö Örby kommer Önskestråket få en allt större

betydelse. Genom gallring och allmänt förbättra skötsel kan naturvärden samverka med ökade rekreationsvärden, vilka idag är begränsade i de södra delarna.

Stråket mellan Örbyleden och Harpsundsvägen angränsar till ett industriområde. Den nedskräpning detta medför ställer stora krav på renhållningen om detta grönområde inte ska uppfattas som otryggt och skräpigt.

Östra Älvsjöskogen är en riktigt vacker och till stora delar orörd plats. Dock bör tillgängligheten öka, genom förbättrad skyltning så fler hittar dit men även med tydligare gångvägar eller tydligare utmarkerade stigar.

Inom området för Högdalstopparna finns en fantastisk potential att bli ett regionalt rekreationscentrum. Samverkan med centrala förvaltningar, såsom Exploaterings- och Stadsbyggnadskontoret samt bolag, såsom Stockholm Vatten, behövs för att öka attraktiviteten i området. Det planeras även exploatering av närliggande områden och även här behöver stadsdelsförvaltningen vara med så att potentiella rekreationsytor byggs bort med buller eller annan störande verksamhet.”

Ersättaryttrande

Ersättaren Claes Karlsson (KD) instämde i det särskilda uttalandet från (M),(L).

§ 7

Flytt av befintlig förskolepaviljong, Årstafältet – inriktningsärende

Beslut

Förvaltningen får i uppdrag att arbeta vidare med flytt av befintlig förskolepaviljong utifrån förordad placering inom Årstafältet.

Ärendet

Inför byggstarten med Årstafältet kommer ett stort ledningsstråk dras in till området. Placeringen för detta stråk är tvärs över området där förvaltningen idag har en förskolepaviljong. Paviljongen behöver evakueras senast andra kvartalet 2017. Ett förslag på ny placering finns och förvaltningen föreslås arbeta vidare utifrån detta.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 14 januari 2016.

Dnr 10-2016-2.6.

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

§ 8

Utseende av personuppgiftsombud enligt personuppgiftslagen (PuL)

Beslut

1. Stadsdelsnämnden utser förvaltningens nämndsekreterare Inga-Karin Mellberg till personuppgiftsombud för Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd.
2. Beslutet gäller från och med 2016-03-01.

Ärendet

Enligt personuppgiftslagen PuL är stadsdelsnämnden personuppgiftsansvarig. I personuppgiftslagen finns regler som den ansvarige ska följa. Reglerna finns för att den enskildes personuppgifter ska behandlas bara om det är lagligt. Ett personuppgiftsombud kan utses för att hjälpa den ansvarige att följa lagens krav att personuppgifter behandlas på ett lagligt och korrekt sätt och i enlighet med god sed. Förvaltningen föreslår att nämnden utser ett personuppgiftsombud

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 15 januari 2016.

Dnr 1.1.-014/2016

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

§ 9

Åtterrapporering av utvecklingsmedel

Beslut

Nämnden godkänner rapporten och skickar den till Socialstyrelsen

Ärendet

Åtterrapporeringen avser beviljat belopp om 2 000 000 kronor, varav 550 000 kronor förs över till 2016, som Socialstyrelsen beviljat stadsdelarna i syfte att kvalitetsutveckla arbetet inom området våld i nära relationer. De beviljade medlen har varit avsatta för att arbeta med våldsutsatta kvinnor och barn, behandlingsinsatser för våldsutövare samt för arbete med andra åtgärder. En del av andra åtgärder har varit att kunna anställa en samordnare på deltid för att samordna, sprida kunskap och utveckla verksamheten.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 11 januari 2016.

Dnr 2.1.– 104/2015

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

§ 10

Anmälningssärenden

1. Förteckning över inkomna protokoll, skrivelser m.m.
2. Tjänstemannabeslut
3. Protokoll från Pensionärsrådets sammanträde den 2016-01-29
4. Protokoll från rådet för funktionshinderfrågor från sammanträde den 2016-02-01
5. Protokoll från Förvaltningsgruppen 2016-01-26
6. Balanslista över nämndens uppdrag och skrivelser till förvaltningen
7. Förslag till organisation, förbundsordning, avsiktsförklaring och finansiering av samordningsförbundet Stockholms stad, remissvar, kontorsutlåtande dnr 1.5.1.-693/2015
8. Kompetensutveckling – remissvar, kontorsutlåtande dnr 1.5.1.695/2015
9. Mål och myndighet - en effektiv styrning av jämställdhetspolitiken, SOU 2015-86, remissvar, kontorsutlåtande

Beslut

Anmälningssärendena läggs till handlingarna.

§ 11

Nämndens frågor

Beslut

Nämnden uppdrar till förvaltningen att bereda nedanstående skrivelse och återkomma till nämnden

Häv avtalet med Samtrans

Peter Backlund (L)

”Sedan höstterminen 2014 sköts turbundna resor till och från skola och daglig verksamhet av företaget Samtrans. Leveransen har hela tiden präglats av mycket stora problem. Bara till Liberalerna har ett stort antal föräldrar hört av sig, många återkommande under månader, med förtvivlade berättelser om uteblivna, kraftigt försenade eller trafikosäkra transporter. De barn som är beviljade skjutsning är generellt i stort behov av trygghet och för familjerna är det avgörande att vardagsrutinerna fungerar.

Serviceförvaltningen har utrett frågan om förutsättningar för att häva avtalet med Samtrans. Förvaltningen konstaterar: ”Svaret på detta är att staden genom dess servicenämnd kan häva avtalet om de uppdragsgivande nämnderna, d v s stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden, så önskar.”

Vi har återigen återkommande blivit kontaktade av föräldrar som vittnar om att problemen ännu inte är lösta alternativt har återkommit. Sveriges Radio har också rapporterat om anklagelser mot Samtrans om att bolaget skulle se mellan fingrarna på att förare tar för mycket betalt för de körningar som görs. Stockholms stad skulle därmed betala mer för skjutsningarna än vad man borde.

Staden bör genomföra en brukarundersökning om hur den faktiska kvaliteten i leverans har sett ut och hur den nu ser ut. Det är sannolikt det enda sättet att få klarhet i frågan, eftersom staden inte haft någon egen resultatuppföljning av hur avtalet följts utan förlitat sig på Samtrans.

En brukarundersökning inklusive upplevda behov måste även vara del av en ny upphandling. Det är brukarnas behov som ska styra. En

sådan undersökning bör för enkelhets skull genomföras centralt av servicenämnden.

I juni 2016 har staden möjlighet att kliva ur avtalet och istället finna en lösning som fungerar för alla de som behöver. Staden tycks obegripligt nog inte ha någon sådan planering, utan det kan istället kan dröja fram till ”någon gång under 2017” innan en ny lösning kan finnas på plats, enligt skolborgarrådet Olle Burell (S) i *Dagens Nyheter* 18/11 2015.

Att komma med det beskedet är att visa ett påfallande ointresse för de långdragna och allvarliga problem som brukarna upplever i sin vardag.

Den styrande majoriteten tycks ha en motsägelsefull syn på upphandling, där välfungerande verksamheter inom de ”mjuka” omsorgsverksamheterna återkommunaliseras av ideologiska skäl, samtidigt som man har en märkligt tillåtande syn på brister hos entreprenörer inom ”hårda” områden som transport och renhållning.

För oss liberaler är det självklart att det är verksamhetens kvalitet och nyttan för stockholmarna som ska styra upphandlingsbeslut. Samtrans har inte skött sig. Därför ska de inte få förlängt.

Stadsdelsnämnden måste nu använda den möjlighet som finns att i första hand genast häva avtalet med Samtrans och i andra hand se till att avtalet inte förlängs.

Med anledning av det ovan anförda föreslår jag stadsdelsnämnden besluta

- Att, mot bakgrund av den dåliga avtalsuppfyllnaden, tillskriva servicenämnden med begäran om att avtalet med Samtrans hävs.
- Att i andra hand besluta att inte förlänga nuvarande avtal då perioden löper ut i juni 2016.
- Att skyndsamt sätta igång planeringen inför en ny upphandling av persontransporter.
- Att begära att servicenämnden genomför en stadsövergripande brukarundersökning hos brukarna av Samtrans.”

Övrig fråga:

Deltagande i SKLs nätverk för förtroendevalda om medborgardialog

Beslut

Nämnden godkänner deltagande i medborgardialog för förtroendevalda anordnad av SKL utbildning och informationstillfällen för två ledamöter. Arvode kommer att utbetalas för närvaro vid de av SKL anordnade tillfällen.

§ 12

Stadsdelsdirektörens information

Stadsdelsdirektören informerade om;

Den 8 mars kl. 17:00-19:00 anordnar förvaltningen en utbildning om medborgardialog i komplexa samhällsfrågor för nämnden och förvaltningen, särskild inbjudan kommer. Lena Langlet från SKL och Martin Sande från Dialogues berättar om erfarenheter av att arbeta med medborgardilog i komplexa frågor. Arvode utgår till närvarande ledamöter.

Den 22 januari besökte personalborgarrådet Clara Lindblom (V) förvaltningen för att träffa de fackliga representanterna, delar av förvaltningsledningen samt socialsekreterare från individ- och familjeomsorgens utredningsenhet för barn och ungdom.

Den 22 januari besökte även Erik Slottner, gruppleddare (KD) förvaltningen. En träff i Rågsved med information om RCC och ÖCC hölls i Rågsveds servicehus. Även Kostenheten och Stureby vård och omsorgsboende besöktes.

Den 5 februari besökte socialborgarrådet Åsa Lindhagen (MP) med flera miljöpartister förvaltningen för att träffa socialsekreterare inom individ och familj, barn och ungdom samt delar av förvaltningsledningen.

Nämnden tackade för informationen.

§ 13

Riktlinjer för hälso-och sjukvårdsdokumentation inom Stockholms stad särskilda boenden enligt SoL och LSS, dagverksamheter enligt SoL och daglig verksamhet LSS-svar till kommunstyrelsen

Beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen av förslag till ”Riktlinjer för hälso- och sjukvårdsdokumentation inom Stockholms stads särskilda boenden enligt SoL och LSS, dagverksamheter enligt SoL och daglig verksamhet enligt LSS” till kommunstyrelsen.

Ärendet

Kommunstyrelsen har begärt ett yttrande från samtliga stadsdelsnämnder i staden angående ”Riktlinjer för hälso- och sjukvårdsdokumentation inom Stockholms stads särskilda boenden enligt SoL och LSS, dagverksamheter enligt SoL och daglig verksamhet enligt LSS”. Förvaltningen ser mycket positivt på de stadsövergripande riktlinjerna. De är bra om alla dokumenterar på samma sätt. Medarbetare kan vara verksamma i flera stadsdelar och då är det mycket mer säkert om det är samma riktlinjer som styr dokumentationen.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 18 december 2015.

Dnr 677-2015-1.5.1.

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

§ 14

Riktlinjer för social investeringsfond i Stockholms stad – svar till kommunstyrelsen

Beslut

1. Nämnden godkänner förvaltningens svar på remissen om social investeringsfond och överlämnar det till kommunstyrelsen.
2. Paragrafen justeras omedelbart

Ärendet

Kommunfullmäktige beslutade 2014 att inrätta en social investeringsfond på 300 mnkr. Syftet är att undvika framtida utanförskap och social utsatthet. Ärendet gäller förslaget till riktlinjer för stadens sociala investeringsfond och de utgångspunkter som ligger till grund för förslaget. Nämnden har fått stadsledningskontorets förslag till riktlinjer för yttrande. Förvaltningen vill betona att effektutvärderingar av kommuneconomiska effekter inte är enkla att göra, men anser trots det att incitamentet med effektutvärdering och återbetalning kan ha positiva effekter.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 28 december 2015.

Dnr 703-2015-1.5.1.

Beslutsgång

Ordföranden ställde framställda förslag till beslut mot varandra och fann att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Yrkanden

Ordföranden Ulf Walther m.fl.(S), ledamöterna Roger Orwén m.fl. (MP), Lars Sterneby (V) yrkade bifall till eget förslag till beslut.

Vice ordföranden Gustav Johansson m.fl. (M) yrkade bifall till eget förslag till beslut.

Ledamoten Peter Backlund (L) yrkade bifall till eget förslag till beslut.

Reservation

Vice ordföranden Gustav Johansson, ledamöterna Henrik Virro, Jonas Nilsson, Katarina Katajikko, tjänstgörande ersättaren Tina Aspe alla (M) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget;

”1. Att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut

2. Att som svar på remissen från kommunstyrelsen anföra följande:

Det är klokt att finna framgångsrika former för det offentliga att arbeta förebyggande och proaktivt på det sociala området. Modeller som lyckas förena långsiktigt kloka åtgärder med god budgethållning är till gagn för både den enskilde medborgaren och för samhället i stort.

Det krävs dock en hel del förtydliganden och förbättringar av de föreliggande riktlinjerna. För att sociala investeringar verkligen ska ge effekt och innebära konkreta förbättringar krävs att kunskapsbaserade arbetssätt används och att enbart åtgärder som har vetenskaplig evidens får stöd. Vi ser dessvärre en risk i att det sker en politisering av arbetet, då riktlinjerna föreskriver att den sociala hållbarhetskommision som den rödgrönrosa majoriteten har tillsatt ska identifiera angelägna projekt. Om den sociala hållbarhetskommisionen ska involveras i arbetet är det nödvändigt att en mångfald av experter och forskare knyts till kommissionen och att dessa har en bred trovärdighet och i största möjliga utsträckning är politiskt oberoende. De experter som kopplas till kommissionen måste därmed utses efter dialog med samtliga partier.

De inkomna ansökningarna granskas av ett råd för sociala investeringar som vid behov ska ta hjälp av vetenskaplig kompetens. Här krävs en del avgörande klargöranden, främst vad gäller gränsdragningen i ansvaret mellan den sociala hållbarhetskommisionen och rådet för sociala investeringar, samt vilka som ska ingå i det sistnämnda rådet. Och varför ska såväl den sociala hållbarhetskommisionen som rådet för sociala investeringar anlita vetenskaplig kompetens? Det föreligger en stor risk att hela arbetet byråkratiseras. Enligt förslaget ska även två nya heltidstjänster tillsättas på stadsledningskontoret för att samordna arbetet med sociala investeringar.

Enligt riktlinjerna för fonden ska de projekt som får stöd bidra till genomförandet av kommunfullmäktiges mål. Dessa mål är dessvärre otydligt och övergripande formulerade. Det föreligger även i detta avseende en risk för att det sker en politisering och projekt vars inriktning stämmer överens med den röd-grön-rosa majoritetens ideologiska utgångspunkter premieras snarare än vetenskapligt förankrade åtgärder.

Stadsdelsförvaltningen konstaterar att det kan vara svårt att beräkna hur stor utgiftsminskning en förebyggande åtgärd innebär. Vi instämmer i denna synpunkt. Det kan ta lång tid innan effekter syns och de kan, vilket förvaltningen framhåller, uppstå hos andra huvudmän. Det finns därmed en risk för godtycke vad gäller beräkningarna av vilka besparingar som faktiskt uppnås. Här krävs ytterligare förtydliganden. Det är även viktigt att tydligt klargöra att den förvaltning som ansvarar för ett projekt enbart ska återbetala de besparingar som har uppstått inom den egna förvaltningen.

Enligt riktlinjerna ska de inkomna ansökningarna analyseras utifrån ett genusperspektiv. Att välja ut just denna faktor är inte oproblematiskt. Självfallet ska de sociala investeringarnas sammantagna effekter gynna såväl kvinnor som män. Det finns dock en rad andra perspektiv som i så fall borde beaktas, till exempel ett åldersperspektiv eller om en åtgärd även gynnar personer med funktionsnedsättningar. Den vetenskapliga grunden måste stå i centrum för allt arbete med sociala investeringar. Först därefter, om två projekt har likvärdig evidens, bör ytterligare faktorer beaktas.

Det är avslutningsvis viktigt att det civila samhället kan delta på samma premisser som kommunala verksamheter. En möjlighet att involvera det civila samhället ytterligare är att staden som komplement till den sociala investeringsfonden ser över möjligheten att även arbeta med så kallade ”social impact bonds” där de investerare som uppnår det resultat staden efterfrågar återfår insatsen samt en viss avkastning. Detta innebär att investeraren står för risken och att staden enbart behöver utbetala medel om efterfrågat resultat har uppnåtts.”

Reservation

Ledamoten Peter Backlund (L) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget;

1. Att föreslå kommunstyrelsen att återremittera ärendet till stadsledningskontoret för ytterligare beredning i enlighet med vad som nedan sägs.
2. Att anföra följande.

Nytan med en social investeringsfond beror på syftet. Om syftet med en social investeringsfond är att kunna finansiera tidiga insatser och långsiktiga projekt bör Stockholm, som en rik kommun med en stor budget, kunna finansiera sådana projekt inom ordinarie budget.

Om syftet istället är att driva fram verksamhetsförbättringar och nya arbetssätt kan dock sociala investeringsfonder vara ett intressant sätt att finansiera sådana insatser. Liberalerna välkomnar förslag som gör det lättare att testa nya idéer och höja innovationstakten i offentlig sektor.

Med det sagt finns det ett antal betydande oklarheter kring förslaget som ger upphov till starka invändningar. Det gäller framför allt förslaget om återföring, det vill säga att kostnadsbesparingar som uppstår som ett resultat av projekt som finansieras av fonden ska föras tillbaka till fonden från den nämnd där besparingarna uppstått.

Vi ser en stor risk för att projekt som finansieras via fonden kommer att tränga ut kärnverksamheten i nämnderna. Om beräkningarna av kostnadsbesparingar är för optimistiska kommer nämnden att behöva ta pengar från verksamhet som enligt erfarenhet fungerar, och betala in till fonden för finansiering av projekt som kanske inte gör så mycket nytta. Lars Hultkrantz, professor i nationalekonomi vid Örebro universitet, pekar i en rapport för SNS på att svenska kommuner har grundläggande kunskaps- och kompetensbrister när det kommer till effektutvärdering. Detta är värt att ta på allvar.

Vår oro gäller i synnerhet om det är så att en nämnd som inte har ansökt om medel måste betala tillbaka pengar som anses vara en besparing, utan att nämnden har varit med och ansökt om projektet.

I diskussionen kring sociala investeringsfonder nämns ofta vinster från investeringar i relation till kostnader som uppstår med ett nollalternativ. På kort sikt kan det till exempel vara en kostnad att

sätta in en extra socialsekreterare för att fånga upp ungdomar på glid, men på lång sikt leder det till minskade sociala kostnader jämfört med att inte göra något alls.

Problemet är dock att alternativet för en nämnd som ska betala tillbaka pengar inte är att göra ingenting alls, utan att använda de pengarna på beprövat sätt. Detta är den egentliga så kallade alternativkostnaden. Vi ser en risk i att projekt med viss men relativt låg nytta tar pengar från ordinarie välfungerande verksamhet.

Vi anser sammanfattningsvis att kunskapsläget kring möjligheterna att genomföra korrekta effektutvärderingar borde klargöras, att regelverket kring återföring borde tydliggöras och att staden borde överväga någon annan lösning som är mindre byråkratisk.”

§ 15

Stockholms miljöprogram 2016-2019 – svar till kommunstyrelsen

Beslut

1. Förvaltningens tjänsteutlåtande återopas som yttrande till Kommunstyrelsen
2. Nämnden ger förvaltningen i uppdrag att utarbeta en klimat- och miljöhandlingsplan som ska gälla för 2016 – 2019.
3. Paragrafen justeras omedelbart

Ärendet

Kommunstyrelsen gavs i budget för 2015 i uppdrag att ta fram ett förslag till nytt miljöprogram för perioden 2016 – 2019. Nämnden har fått det utarbetade förslaget för yttrande. Förslaget innefattar sex miljömål samt 30 delmål och 40 indikatorer. Ansvar för genomförande och uppföljning av målen i miljöprogrammet är fördelade efter rådighet för att genomföra målen.

Miljöprogrammet är sedan 2008 integrerat i stadens ILS system. Förvaltningen anser att förslag till nytt miljöprogram är bra och att programmet innebär ett stort steg framåt för stadens miljöarbete.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 13 januari 2016.

Dnr 708-2015-1.5.1.

Beslutsgång

Ordföranden ställde framställda förslag till beslut mot varandra och fann att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Yrkanden

Ordföranden Ulf Walther m.fl.(S), ledamöterna Roger Orwén m.fl. (MP), Lars Sterneby (V) yrkade bifall till förvaltningens förslag till beslut samt anmälde ett särskilt uttalande.

Vice ordföranden Gustav Johansson m.fl.(M), ledamoten Peter Backlund (L) yrkade bifall till eget förslag till beslut.

Särskilt uttalande

Ordföranden Ulf Walther m.fl.(S), ledamöterna Roger Orwén m.fl. (MP), Lars Sterneby (V)

”Vi är mycket positiva till det nya miljöprogrammet som vi tror kommer att föra det viktiga miljöarbetet flera steg framåt. Intressant är att arbetet med mål och uppföljning på ett tydligare sätt ska integreras i den ordinarie verksamhetsuppföljningen, vilket kommer att ställa nya krav på förvaltningen. Likaså läggs ansvar för flera av målen på lokala nämnder, vilket gör att vår förvaltning blir mer aktiv i arbetet med miljöprogrammet än tidigare. Vi ser också att ökat samarbete med Energicentrum och Kemikaliecentrum vid Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen kan ge stöd i detta arbete.

Vi tycker det är bra att förvaltningen efterlyser delmål om klimatsmart byggmaterial (exempelvis trä) och större visioner om plusenergihus (dock är inte i sig trä plusenergihus, det beror på om huset som helhet kan vara självförsörjande på energi och också leverera in energi på nätet, att således bli en energiproducent).

Vi efterfrågar även följande tydliggöranden:

Under delmål 2.1 ”Biltrafiken ska minska” vill vi att miljöprogrammet ska tydliggöra att det är viktigt att staden satsar på samordnad varudistribution.

Under delmål 3.4 ”vid stadsutveckling ska ekosystemtjänster främjas för att bidra till en god livsmiljö” vill vi att miljöprogrammet ska lyfta fram stadsodling som en del i ekosystemtjänsterna.”

Reservation

Vice ordföranden Gustav Johansson, ledamöterna Henrik Virro, Jonas Nilsson, Kristiina Katajikko, tjänstgörande ersättaren Tina Aspe alla (M), ledamoten Peter Backlund (L) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget;
”Att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut
Att därutöver anföra

Stadens miljöprogram för 2016-2019 är nu äntligen remitterat. Som stadens främsta styrdokument på miljöområdet är vi angelägna om att förslaget från kommunstyrelsen tillåts en ingående granskning av alla berörda verksamheter i staden. Vi är angelägna om att stadens

kommande miljöarbete stärker Stockholm som ett internationellt föredöme på miljöområdet.

För genomförandet av miljöprogrammet betonar vi vikten av att stadens resurser utnyttjas kostnadseffektivt. Flertalet av de åtgärder som föreslås i miljöprogrammet saknar ekonomiska konsekvensbeskrivningar. I detta avseende behöver dokumentet kompletteras samt hur ekonomin kopplas till stadens och respektive verksamhets budget.

Att säkerställa god uppföljning och rapportering är centralt för att miljömålen ska kunna uppnås. Upplägget med att uppföljningsansvaret för delmålen kopplas till den verksamhet som har genomförandeansvar torde vara klokt och effektivt. Därutöver kan ansvarsfördelningen för indikatorerna, där bara nämnder och bolag som har störst påverkan åläggs att rapportera, bli kostnadseffektiv då staden kan jobba med fler indikatorer samtidigt som administrationen hålls nere. Vi vill dock uppmärksamma tveksamheter kring vilka nämnder och bolag som ska ha ansvaret för den samordnade uppföljningen. Till exempel åläggs stadsbyggnadsnämnden att samordna uppföljningen av delmål 6.2 Fuktskador ska förebyggas trots att nämnden varken har genomförandeansvaret för delmålet eller uppföljningsansvaret för indikatorn.

Det är vidare positivt med en uppföljnings- och rapporteringsstruktur där resultaten tidigareläggs och därmed kan implementeras i efterföljande års budget. Vi anser dock att det finns ett antal delmål där det varken är praktiskt möjligt eller påkallat att följa upp indikatorer flera gånger per år. Det gäller exempelvis delmålen inom Hållbar energianvändning där uppföljningen är beroende av statistik från SCB som endast kommer en gång per år. Förutom det praktiskt omöjliga skapar det dessutom ett onödigt administrativt arbete. Det åligger nu kommunstyrelsen att arbeta fram anvisningar för när och hur uppföljningsrapportering ska ske. Det är viktigt att dessa anvisningar är tydliga samt att de finns tillgängliga hos stadens nämnder och bolag innan rapporteringen kan förväntas starta. Vi noterar att kravet på obligatoriska miljöhandlingsplaner för stadens nämnder och styrelser avskaffas och ska bli frivilliga, en förändring som förtjänar en betydligt tydligare konsekvensanalys.

En utmaning gällande energianvändningen är att hantera energikraven i nybyggnationen. Det är viktigt att Stockholm kan ligga i framkant

gällande hållbart byggande. I detta sammanhang vill vi betona vikten av att lagstiftningen om att förbjuda så kallade kommunala särkrav ses över. Enligt stadens miljöförvaltning har lagstiftningen inte fått någon rättslig betydelse. Detta är naturligtvis glädjande av många skäl, dels att Stockholms stad även fortsättningsvis kan gå före i energisnålt byggande, dels att marknaden verkar vara ointresserad av att vänta in lågt satta nationella krav. En orosfaktor är dock att lagstiftningen skapat förvirring bland såväl byggherrar som stadsplanerare. Den felaktiga föreställningen om att det råder förbud för bostadsbyggande som går längre än vad Boverkets byggregler föreskriver kan komma att påverka byggtakten negativt.

För att den fossila energin ska minska krävs energieffektivare fordon och en ökad elektrifiering. Förutom det självklara att stadens egen fordonsflotta ska ligga i framkant bör staden sätta upp tydliga och hårda krav vid upphandling av transporttjänster. Vi efterlyser tydligare mål kring detta, både för stadens eget klimatarbete men även för att ge marknaden tillit till att politiken är pådrivande. Gällande till exempel biogasmarknaden är det oroväckande att det finns tecken på att företagen inte litar på att politiken är tillräckligt modig genom att sätta upp tuffa miljömål som främjar företag som vågar satsa på miljön.

Att fler bilister byter till miljöbil är helt avgörande för synen på bilism och nya vägar i framtiden. Konkreta förslag om att skynda på utbyggnaden av stadens laddinfrastruktur för miljöfordon lyser tyvärr med sin frånvaro i miljöprogrammet. För att klara målet med miljöanpassade transporter krävs vidare att vi planerar staden på ett sätt som lägger grunden för miljövänliga livsstilar. Detta gör vi genom den täta miljövänliga staden. Genom att bygga högre i goda kollektivtrafiklägen så använder vi stadens mark mer effektivt och sparar parker- och grönområden. Då blir det även möjligt att använda kollektivtrafik på ett långt mer effektivt sätt än idag. Det är viktigt att staden ytterligare fördjupar samarbetet och planeringen med AB Storstockholms Lokaltrafik, Trafikverket och regionens övriga aktörer i dessa frågor.

Det är hög tid att sluta se på stadens vatten som ett problem att gå runt, över eller under. Det behövs en offensiv politik för att bättre utnyttja Stockholms vattenvägar för bland annat vattenburen kollektivtrafik. Det är välkommet att miljöprogrammet lyfter fram vattenvägarna som hållbara alternativ till vägtransporterna. Vi saknar

dock ett tydligare resonemang om hur staden tidigt i planeringsstadiet ska tänka kring sjötrafiken när bostäder byggs i nya områden.

En ökande befolkning ger möjlighet att förtäta staden så att fler får närmare till vardagsnära service, kollektivtrafik och trygga gång- och cykelstråk. För detta krävs en smart och hållbar markanvändning. För att kunna bygga tillräckligt många bostäder kan vi krasst instämma i miljöprogrammets konstaterande att ”det kommer inte att vara möjligt att tillgodose alla intressen och önskemål”, till exempel kopplat till överklagandeprocesser där bostäder och förtätning i alltför hög uträkning kan stoppas av särintressen. Vi menar att det ligger ett tungt allmänintresse i att staden kan byggas tät och miljövänlig.

Miljöprogrammets mål om resurseffektiva kretslopp innefattar viktiga delmål där stadens avfallshantering står i fokus. Det är positivt att vänstermajoriteten fortsätter på Alliansens höjda ambition gällande matavfallsinsamling för att öka tillgången till biogas i regionen. Vi vill betona vikten av att staden skyndsamt kommer vidare i planeringen av den optiska sorteringsanläggningen. Detta för att nå det nationella målet om 50 procent insamling av matavfall för biologisk behandling år 2018. Tyvärr har vänstermajoriteten både i budgetar, och nu i miljöprogrammet, ignorerat målåret 2018 och nöjt sig med målet om 70 procent insamling av matavfall till år 2020. Givetvis en bra ambition men inte acceptabelt att stryka ett viktigt delmål på vägen för att undvika en svekdebatt i valet 2018.

Miljöprogrammet hänvisar till ”Färdplan för ett fossilbränslefritt Stockholm 2040” som ännu inte är framtaget. Detta är anmärkningsvärt med tanke på att det är ont om tid och att målåret 2040 kommer att bli svårt att uppnå. Dessutom innehåller målet faktorer som staden inte råar över vilket gör det extra viktigt för staden att skyndsamt staka ut vägen för externa aktörer som ska bidra till att målet kan uppfyllas. Annars riskerar vi att målåret inte tas på allvar.

Slutligen kan vi tyvärr konstatera att Miljö- och hälsoskyddsnämndens viktiga arbete med Klimatpakten, stadens samverkan med näringslivet, inte berörs i miljöprogrammet. Det är en allvarlig brist då samverkan med näringslivet är helt avgörande för att nå miljö- och klimatmålen.”

Ersättaryttrande

Ersättaren Claes Karlsson (KD) instämde i förslag till beslut från (M),(L) samt reservationen.

§ 16

Förslag till detaljplan för område vid kvarteret Filmen i Bandhagen, SDp 2014-20638 – svar till stadsbyggnadskontoret

Beslut

1. Förvaltningens tjänsteutlåtande återropas som yttrande till stadsbyggnadskontoret
2. Paragrafen justeras omedelbart

Ärendet

Stadsbyggnadskontoret har tagit fram ett förslag till detaljplan som innebär att ny bebyggelse i form av tre punkthus möjliggörs längs Björksundsslingan i Bandhagen. Förvaltningen efterlyser en redogörelse för energieffektiviserande alternativ såsom exempelvis solpaneler på tak och fasader, men är i övrigt positiv till den föreslagna detaljplanen. Förvaltningen vill dock understryka att det omgående bör planeras in fler förskolor i området. Detta då platstillgången är ansträngd och det planeras för en mängd bebyggelse utan nya förskolor.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 11 december 2015.

Dnr 737-2015-1.5.3.

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

§ 17

Ansökan om tillstånd för alkoholservice, Axel's grill

Beslut

1. Nämnden tillstyrker ansökan om serveringstillstånd i restaurangen måndag till söndag kl. 12:00-21:00
2. Nämnden tillstyrker ansökan om serveringstillstånd på uteserveringen måndag till söndag kl. 12:00-20:00.

Ärendet

Axel's Grill AB har ansökt om tillstånd för alkoholservice i restaurangen måndag till söndag kl. 12:00-21:00 och på uteserveringen måndag till söndag kl. 12:00 till 20:00.

Socialförvaltningens tillståndsenhet har sänt ansökan på remiss till förvaltningen. Förvaltningen tillstyrker ansökan.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 2 december 2016.

Dnr 664-2015-1.5.2.

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

§ 17.1

Program för Slakthusområdet, svar på samrådshandling till stadsbyggnadskontoret

Beslut

1. Förvaltningens tjänsteutlåtande lämnas som yttrande på remiss om program för Slakthusområdet till stadsbyggnadskontoret
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Ärendet

Stadsbyggnadskontoret har tagit fram förslag till program för Slakthusområdet som ska ligga till grund för kommande detaljplanering av området. Programmet syftar till att skapa en tät och blandad stadsdel väl integrerad med omkringliggande områden. Förvaltningen är i huvudsak positiv till förslagen i programmet och dess målsättning att omvandla Slakthusområdet till en tät och levande stadsdel, väl integrerad med omkringliggande områden och bebyggelse. Förvaltningens synpunkter avser bland annat förskolor, kommunikationer, hållbart stadsbyggande och parkmiljöer.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 27 januari 2016.

Dnr 1.5.3.-749/2015

Beslutsgång

Ordföranden ställde framställda förslag till beslut mot varandra och fann att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Yrkanden

Ordföranden Ulf Walther m.fl.(S), ledamöterna Roger Orwén m.fl. (MP), Lars Sterneby (V), yrkade bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Vice ordföranden Gustav Johansson m.fl.(M), yrkade bifall till eget förslag till beslut.

Ledamoten Peter Backlund (L) yrkade bifall till eget förslag till beslut.

Reservation

Vice ordföranden Gustav Johansson, ledamöterna Henrik Virro, Jonas Nilsson, Kristiina Katajikko, tjänstgörande ersättaren Tina Aspe alla (M) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget;

- ”1. Att delvis avslå förslaget till beslut.
2. Att därutöver anföra följande.

Vi inom Moderaterna är positiva till planerna för Slakthusområdet. Slakthuset med sin historia kommer att bli ett bra tillskott till boende inom vår stadsdel samt bidrar till en framtida utveckling av Globenområdet.

Vi tycker i huvudsak att det är bra synpunkter förvaltningen för fram. Vi vill framförallt ta upp att vi ställer oss bakom en gymnasieskola i området samt en gångbro över Nynäsvägen med en framtida överdäckning som mål. Något som vi moderater drivit under en längre tid.

Moderaterna anser dock att området har potentialen att utvecklas och att detta bäst görs genom blandade upplåtelseformer. Att övervägande bygga hyresrätter inom området riskerar att skapa en likriktning av området som påverkar det negativt. Utifrån detta bör området ha en blandning av hyresrätter, bostadsrätter, äganderätter och stadsradhus.

Vi anser också att de stadsradhus som planeras på taken är ett spännande inslag och skapar en variation i området. En variation som tidigare miljonprogramsområden skulle mått gott av idag.

Låt oss inte bygga ett stereotyp område med likriktade upplåtelseformer. Vi vill få till en varierad miljö där våra invånare kommer att trivas och utvecklas.”

Reservation

Ledamoten Peter Backlund (L) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget;

- ”1. Att delvis avslå förslaget till beslut.
2. Att därutöver anföra följande.

Vi liberaler är mycket positiva till att slakthusområdet bebyggs tätt med många bostäder, nuvarande verksamheter som kan leva kvar och

att andra verksamheter tillkommer. I lokalavdelningen dåvarande folkpartiet Enskede-Årsta arbetade vi med ett liknande förslag redan för mer än 15 år sedan. Vi liberaler är ivriga att så snart som möjligt se resultat av det i vårt tycke mycket genomtänkta förslaget.

Förslaget, så som det är nu utformat, ger en mycket omväxlande arkitektur vilket är positivt. Förslaget ger också Slakthusområdet en klar och tydlig helt egen identitet, där något motsvarande förmodligen inte kommer finnas i hela landet. Ett led i detta är att områdets tidigare identitet som slakthusområde finns närvarande i form av byggnader och att en del av de tidigare verksamheterna kan leva kvar. De gamla byggnaderna i området är mycket intressanta ur ett kulturhistoriskt perspektiv. Den framtida verksamheten i dessa byggnader måste vara anpassade så byggnadernas kvaliteter kan bevaras.

Det bör vara tydligt och klart för de företag som finns i området idag vad som gäller framöver. Kommunikationen måste fungera för att de omlokaliseringar som behövs, ska gå så smidigt som möjligt och att alternativa lokaler i andra områden finns.

Något som vi gärna ser, är att kulturella verksamheter tidigt finns med i processen när det nya slakthusområdet växer fram. Förvaltningen föreslår ett kulturhus, men det kan också handla om utställningslokaler, bibliotek etc. Det nya området kommer att växa fram succesivt och en del företag kommer att flytta till andra områden. Det betyder att det också kommer att finnas tomma lokaler som borde kunna nyttjas för tillfälliga verksamheter och även för kulturella ändamål. Detta är viktigt att ta fasta på för att på så sätt under den långa byggperioden också hålla stadsdelen levande och intressant för besökare.

Vi delar förvaltningens synpunkter om att antalet förskoleavdelningar jämfört med förslaget bör utökas. Vikten av att det redan från början finns tillräckligt med förskoleplatser och skolor kan nog inte understrykas, då det är mycket svårt att skapa i efterhand. Kreativa lösningar vad gäller förskolegårdar behövs i en stadsdel där exploateringsgraden är hög. Vidare behövs väl planerade och nya lösningar på skolgårdar för att exploateringsgraden av bostäder ska kunna hållas och gärna utökas jämfört med förslaget. Viktigt är att stadsdelsförvaltningen och utbildningsförvaltningen är inblandade tidigt i den fortsatta processen med Slakthusområdet.

Goda kommunikationer är en förutsättning för att området ska vara attraktivt. Den nya T-banesträckningen med station i slakthuset är förstås det viktigaste, men också bussförbindelser med hög turtäthet är ett led i detta. En idé är att Stombusslinje 4 får sin ändhållplats efter Hallvägen istället för vid Gullmarsplan. Dessutom kommer bilar inte kunna tänkas bort. Många av de som bor i de planerade 3000-4000 bostäderna kommer att vilja ha en egen bil även om förhoppningsvis många av dem använder Bilpool. De planer på ett garage i bergtrum utefter Bolidenvägen som finns är därför av största vikt för att färre bilar ska trängas inne i själva slakthusområdet.

Idag finns inte mycket grönyta i området. Det tillkommer flera mindre parker och den största i storlek som Mariatorget. Tillgång till parker och grönytor är centrala för trivsel. Trots allt blir tillgång till parkmark begränsad i det mycket tätbebyggda området. Därför kommer också parker i närheten få ett ökat besöksstryck, ex Lindeparken som är en stor och relativt outnyttjad park alldeles i närheten. Förvaltningen bör ha i åtanke hur våra parker ska klara ett väldigt mycket större tryck av besökare. Lindeparken kanske också kan omvandlas till en park med mer av aktiviteter för olika generationer.

Förvaltningen framhåller vikten av att Slakthuset blir en hållbar grön stadsdel. Vi delar den uppfattningen men menar också att exakt hur det ska gå till kan finnas olika vägar att gå. Exempelvis är det omdiskuterat vilken typ av byggnadskonstruktion som är bäst ur ett klimatsmart perspektiv.”

§ 18 – 23 sluten del